І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА

SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXIII. Ч. 105. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 9-го ЧЕРВНЯ 1966 — 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS — JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JUNE 9, 1966 No. 105. VOL. LXXIII.

ОСТАННІ ВІСТІ

Середа 8-го червня **1966** *р.*

В АМЕРИЦІ

КОЛИШНІ ДВА ПРЕЗИДЕНТИ ХВАЛЯТЬ Об'єднані Нації. В Кензас Ситі, Мізурі, зустрінулися 82-річний Гаррі С. Труман і 75-річний Двайт Д. Айзенгавер на прийнятті, яке влаштувала неприбуткова організація „Ми віримо" в пошану Об'єднаних Націй. На цім прийняттю обидва колишні президенти хвалили ОН як силу миру, яка зможе в світі втримати спокій. Генерал Айзенгавер пропонував, щоб зорганізувати збройні сили ОН, які могли б діяти в тому напрямі, щоб не допустити до війни в світі. Прийняття відбулося 6-го червня на відзначення річниці висадки в Европі під час війни проти гітлерівської Німеччини. ОН мали б грати ролю, коли в майбутньому мали відбутися подібні висадки, як 6-го червня 1944-го року була у Франції проти Гітлера.

В ТРАВНІ ЦЬОГО РОКУ ЧИСЛО БЕЗРОБІТНИХ збільшилося на 0.3 відсотка і становило 4 відсотки всіх робітних сил країни. В квітні число безробітних виносило 3.7 відсотка, а в січні воно становило також 4 відсотки. Оце поважне збільшення числа безробітних свідчить про те, що економіка ЗДА сповільнила темп свого збільшування. Цей факт збільшує рішення Уряду президента Джансона не збільшувати прибуткових податків, як цього вимагали деякі економісти на те, щоб сповільнити економічний бум, та зменшити інфляційний тиск на американський доляр. Про сповільнення росту економіки свідчить і це, що в травні зменшилося тижневе число годин праці, яке в квітні виносило 41.5, а в травні впало до 41.4.

КУБИНСЬКІ ВТІКАЧІ ГОТУЮТЬСЯ ДО ІНВАЗІЇ, як це видно з нарад різних політичних груп кубинської еміґрації, які відбулися в Ню Йорку при участі 2,000 делеґатів. Ветеранська кубинська організація Штурмова Кубинська Бриґада оголосила Центральний Визвольний Фронт, до якого можуть належати від правих втікачів — прихильників диктатора Батісти аж до таких лівих, як сестра Фіделя Кастра — Хуаніта. Але Хуаніта Кастро не була на цих зборах. Головним секретарем нової організації є Вальдо Кармона, він передбачає послаблення режиму Кастра, а після цього Кубу мав би заатакувати великий експедиційний корпус.

У СВІТІ

ВІЦЕ-ПРЕЗИДЕНТ ГЮБЕРТ ГОМФРІ ОБІДАВ В НЮ ЙОРКУ з генеральним секретарем Об'єднаних Націй У Тантом і амбасадором ЗДА в ОН Артуром Ґолдберґом та при цій нагоді нараджувався з ними над ситуацією у В'єтнамі. Гомфрі заявив У Тантові, що ЗДА підтримають його кандидатуру на нову каденцію генерального секретаря ОН. ОН відкинули просьбу південно-в'єтнамського уряду — вислати своїх обсерваторів на вибори у вересні ц. р., бо цьому спротивились СССР, Франція і африканські країни в Раді Безпеки.

ПАПА ПАВЛО VI ДІСТАНЕ В ЦЬОМУ МІСЯЦІ ЗВІДОМЛЕННЯ від окремої покликаної ним Комісії з 16-ох кардиналів і різних фахівців — про проблему контролі народин. Повна Комісія нараджується під проводом британського кардинала Джана Гінана. Комісія бере на увагу 4 аспекти: теологічний, пасторальний, медичний і демографічний. Комісія не даватиме ніяких власних висновків, а тільки пред'явить Папі фактичний, зібраний нею, матеріял.

СОВЄТСЬКИЙ УРЯД „ПЕРЕСТЕРІГ" АМЕРИКУ, щоб вона „не втручалась у внутрішні справи" Північної Кореї, Сирії і Куби, які ніби-то є „союзниками" Совєтського Союзу і дістануть від СССР допомогу у випадку загроження їх „американським імперіялізмом". Американська преса коментує ту ноту, як пропаґандивний трюк, що має на цілі показати азійсько-африканським країнам і китайським комуністам, що Москва „активно опікується" „загроженими" Америкою країнами.

ЗДА ВИСИЛАЮТЬ ДАЛЬШИХ 100.000 ВІЙСЬКА ДО ПІВДЕННОГО В'ЄТНАМУ

Сайґон. — До Південного В'єтнаму виїдуть в найближчому часі дальших 100 тисяч американського війська, що наближить стан тамошніх американських військ до 400.000, — 260.000 є їх там тепер плюс моряки й летуни морської фльоти, стаціоновані на водах Південно-китайського моря. Рішення вислати стільки нового війська пов'язане з стратегічним пляном — перейти до офенсиви, ціллю якої буде очищення головних шляхів, перерваних або й цілістю опанованих комуністичними партизанами. Неможливість користування тими шляхами без наражения себе на небезпеку життя чи з обов'язком оплачувати гарач партизанам — дискредитує уряд в очах південно-в'єтнамських селян, які до того терплять не маючи безперервного й безпосереднього контакту з міськими базарами. До цього часу стратегією американських військ було винищувати фізично якнайбільше комуністів. — На політичному фронті все ще неспокійно і неясно. Увесь буддистський провід — його радикальне і поміркованє крила — далі вимагають, щоб голова держави генерал Нґуєн Ван Тіє і прем'єр ген. Нґуєн Као Кі димісіонували, передавши урядування тимчасовому урядові до часу вибору конституанти у вересні ц.р. Радикальні елементи буддистів погрожують проголошенням тактики пасивного спротиву: щоб учні збойкотували школи, урядовці страйкували, вояки відмовляли послух.

У Торонті відбулася велика нарада в справах молодечих організацій

Торонто. (Б.З.) — Минулої суботи й неділі, 4 і 5-го червня, тут з повним успіхом відбулася велика нарада в справах українських молодечих організацій і рухів. Конференція, яку скликала Комісія для виготовлення проєкту Української Виховної Системи у вільному світі, відбулася в приміщеннях Рідної Школи св. о. Миколая. Відкрив її і нею проводив мґр. Зенон Зелений а секретарювали мґр. Ярослав Зорич та Зеня Тахновець. З доповідями до проблем, що були темою конференції згідно з програмою виступали мґр. Мирон Куропась з Шикаґа, інж. В. Янішевський, д-р Б. Стебельський, М. Антонів — усі три з Торонта, І. Олеськів з Гемилтону, проф. д-р Богдан Жарський з Ню Йорку, пастор М. Фесенко, І. Бардик, Д. Гуляк, д-р Б. Салабан, проф. К. Біда, мґр. В. Педенко, проф. Я. Рудницький, А. Коморовський та ін. Практично на конференції були заступлені всі наші молодечі організації і рухи. Одним із завдань конференції було розглянути та встановити доцільність з одного боку існуючого зрізничкування молодечих організацій і рухів, а з другого боку потребу одної виховної системи та виховного українського осередку у вільному світі. Всі доповідачі і дискутанти висловлювалися в користь такого зрізничкування, як і в користь потреби одного виховного осередку. На конференції та на влаштованому з її нагоди прийнятті, крім учасника тієї конференції проф. Мирона Куропася, який очолює Дослідно - Виховний Комітет УНСоюзу, були приявні новообрані заступник гол. предсідника на Канаду Богдан Зорич та гол. радний Василь Дідюк.

ПРОФ. Б. ПЕРФЕЦЬКИЙ АКОМПАНІЮВАВ НА КОНЦЕРТІ ПІД ЧАС 100-ДОЛЯРОВОГО БЕНКЕТУ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк. — У загальних інформаціях про величавий 100-доляровий бенкет в Ню Йорку, зорганізований окремим Громадським Комітетом Метрополії в пошану Верховного Архиєпископа і Кардинала Йосифа Сліпого та з прибутком на Фонд Українського Католицького Університету в Римі, помилково пропущено згадку, що оперовій співачці Галині Андреадіс під час концерту на тому бенкеті акомпаніював на фортепіяні проф. Богдан Перфецький з Філядельфії. На концерті, крім згаданих, виступав молодий пяніст-віртуоз Роман Рудницький. Всі вони, співачка, піяніст і акомпаніятор не прийняли за свої виступи належних їм гонорарів, призначаючи їх як свою пожертву на Фонд університету.

НАТО відкидає ідею щодо конференції з комуністичними країнами

Брюссель. — На конференції 15-ох міністрів закордонних справ членських держав Атлантійського Союзу (НАТО) одноголосно відкинено внесок Данії, щоб НАТО перевело конференцію з комуністичним Варшавським пактом, який охоплює СССР і його сателітні країни. Однаково державний секретар Дін Раск, як французький міністер закордонних справ Кув де Мюрвіль стали на становищі, що західньо-східні розмови повинні вестись на базі окремих держав, а не колективних бльоків. Те становище палко підтримав західньо-німецький міністер Ґергард Шредер, бо Західня Німеччина не хоче опинитись в позиції, що сидітиме за одним столом із совєтським сателітом Східньою Німеччиною, наче з рівнорядним партнером. Зрештою — міністри НАТО нараджувались над справою залишення двох французьких дивізій і двох летунських ескадриль в Західній Німеччині, після того, як Франція відкличе 1 липня ц.р. всі свої збройні сили з-під команди НАТО 14 членських держав НАТО стоять на становищі, що ті французькі дивізії в Західній Німеччині повинні автоматично перейти під спільне командування НАТО у випадку вибуху війни, — в цій справі нема ще згоди. На другий тиждень почнуться про це безпосередні наради між Західньою Німеччиною і Францією, але ця справа близько стосується цілого НАТО, як проблема оборони Середньої Европи проти можливої аґресії від Сходу. Франція відкинула пропозицію, щоб цю справу передати 5-тичленній Комісії НАТО, але виявила заціклавлення бельгійським проєктом — передискутувати цю справу з постійною Політичною Радою НАТО, яка ще урядує в Парижі. Наради міністрів НАТО в Брюсселі продовжуються.

В 34-му Міжнародному Конґресі ПЕН-Клюбу візьмуть участь українські екзильні письменники

Ню Йорк. — В днях 12-18 червня ц.р. відбудеться тут конґрес міжнародної організації поетів, есаїстів і новелістів відомої під назвою ПЕН-Клюбу, в якому візьме участь більша група українських еміґраційних письменників. Понад 500 видатних творців мистецького слова — поетів, романістів, критиків, новелістів, драматургів, есеїстів — з 56 країн Східньої і Західньої Европи, Африки, Латинської Америки й Азії з'їдуться на цей Конґрес. Лише країни, що входять в склад СССР, а в тому і народ український, не будуть офіційно представлені своїми письменниками на цьому Конґресі. Вперше в історії цієї міжнародної письменницької корпорації участь в Конґресі візьме група українських екзильних письменників. Досі тільки відома українська письменниця Віра Вовк вже двічі брала участь в Конґресах ПЕН-Клюбу, але як член бразилійської делеґації. За неповними ще відомостями участь в Конґресі, як делеґати, беруть такі члени Об'єднання Українських Письменників „Слово": Богдан Бойчук, Григорій Костюк, Вадим Лесич і Остап Тарнавський. Після організаційних формальностей, в неділю 12 червня всі делеґати запрошені на товариську прогульку навколо Манґеттену пароплавом. Відкриття Конґресу в понеділок, 13-го червня, о 10-ій год. ранку Відкриє Конґрес теперішній президент Міжнародного ПЕН-Клюбу, відомий американський драматург Артут Міллер. Цілотижнева сесія Конґресу відбудеться на загальну тему: „Письменник, як незалежний дух". Ця загальна тема розбита на чотири підтеми, що послідовно будуть обговорені на чотирьох засіданнях 14, 15, 16 і 17 червня. Закриття Конґресу 18-го червня, о 12-ій год. дня.

СУСТА й інші молодечі організації влаштовують в суботу 11 червня протестну маніфестацію проти терору на Україні

Ню Йорк. — Згідно з повідомленням президії Союзу Українських Студентських Товариств Америки, українські студенти Ню Йорку й околиць влаштують в суботу 11-го червня ц.р. протестну маніфестацію — похід і пікетування будинку совєтської делеґації до ОН. Завдання маніфестації є запротестувати проти нової хвилі терору на Україні, зокрема проти арештів молодих українських літературних критиків, поетів, мистців і студентів, що були проведені останнім часом московським окупаційним режимом на Україні. У виданій з цього приводу відозві, президія СУСТА підкреслює, що крім літературних критиків Івана Світличного, у Києві й у Львові були арештовані ще й інші молоді літератори і діячі культури, між ними поет Ігор Калинець з Ходорова, львівський мистецтвознавець Богдан Горинь, літературні критики зі Львова Михайло Косів та Михайло Осадчий.

Збірка учасників маніфестації відбудеться в суботу 11-го червня о год. 2-ій по полудні на розі 68-ої вулиці і Парк Евню, поблизу Ґантер Коледжу, і звідти демостранти рушать походом під будинок совєтської делеґації до ОН при 67-ій вулиці.

В маніфестації візьмуть участь крім студентів також члени інших українських молодечих організацій — Пласту, СУМА, ОДУМ, Ліґи Православної Молоді, ТУСМ-у, Зарева, Обнови. Вирішено влаштувати цю протестну маніфестацію на нараді центральних молодечих і студентських організацій при УККА, що відбулося в середу 11-го травня ц.р. Очолює приготування і переведення маніфестації окремий комітет, покликаний Президією СУСТА.

Проф. Ол. Грановський з успіхом продовжує свою місію в Европі

Як уже інформовано, з початком цього місяця виїхав до Европи відомий наш науковець та діяч-піонер, почесний голова ОДВУ, довголітній професор Міннесотського університету д-р Олександер Грановський. Ціллю його поїздки, яку він відбуває з уповноваження свого університету, є поповнити створений з ініціятиви проф. Грановського та започаткований ним іміґраційний архів. Досі проф. Грановський вже відвідав Францію, Німеччину, Австрію та Італію, нав'язуючи контакти з місцевими й українськими науковими та громадськими установами, як і поодинокими особами, що могли б допомогти в його місії, яка продовжується з повним успіхом.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

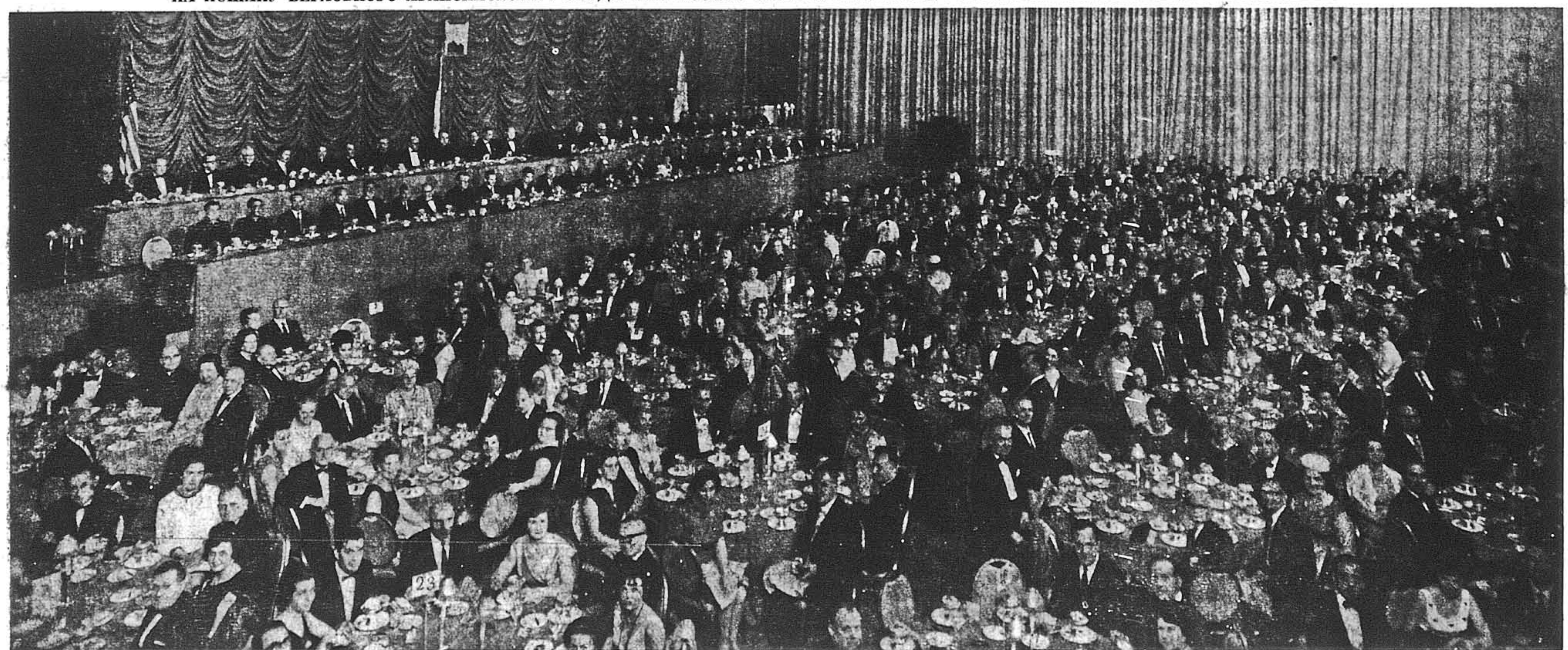
АКАДЕМІЯ В ЧЕСТЬ ГОЛ. ОТ. С. ПЕТЛЮРИ В НЮАРКУ

Нюарк, Н. Дж. — За ініціятивою Товариства Прихильників Української Народної Республіки міста Нюарк, Н. Дж. і спільними силами українських громад міст Нюарку й Ірвінґтону відбудеться тут в неділю 19 червня ц. р. о год. 6:30 веч. під протекторатом Відділу Українського Конґресового Комітету Америки урочиста Академія на пошану Головного Отамана Симона Петлюри в 40-річчя його трагічної смерти. Академія буде влаштована в залі Українського Народного Дому при 140 Проспект Евню, Ірвінґтон, Н. Дж.

„МАЛИЙ ЯРМАРОК" В НЮ ЙОРКУ

З Літературно - мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що під кінець цьогорічного сезону відбудеться там у п'ятницю 10 червня ц. р. „Малий ярмарок" — вечір співу і літературного слова. Пані Галина Андреадіс відспіває кілька пісень і оперових арій, а І. Керницький і Микола Понеділок виступлять з своїми новими творами.

НА ПОШАНУ ВЕРХОВНОГО АРХИЄПИСКОПА І КАРДИНАЛА ЙОСИФА СЛІПОГО ТА НА ФОНД УКРАЇНСЬКОГО КАТОЛИЦЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ В РИМІ

Загальний вид на два президіяльні столи та частину залі під час великого 100-долярового бенкету в готелі Гілтон в Ню Йорку в неділю 5-го червня 1966. Стіна за президіяльним столом удекорована портретом того, кого вшановувано: Первоієрарха Української Католицької Церкви, її Верховного Архиєпископа і Кардинала Йосифа Сліпого.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Subscription Rates: One year $12.00; six months $6.25; three months $3.25. Jersey City & Foreign Rates: One year $14.00; six months $7.50; three months $4.00. For UNA members monthly 65¢.

Передплата: На рік $12.00; на пів року $6.25; на три місяці $3.25. В Джерзі Сіті і закордоном: На рік $14.00; на пів року $7.50; на три місяці $4.00. Для членів УНСоюзу, чоловіків і жінок — 65 центів місячно. За кожну зміну адреси платиться 10 центів. Чеки і money orders виставляти на: "Svoboda".

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Очі звернені на Европу

Війна у В'єтнамі притупила заінтересування Европою і її проблемами. Але цього тижня очі всього міжнародного світу звернулися на Брюссель, де відбувається конференція міністрів закордонних і військових справ 15-ох держав-членів Атлантійського Союзу (НАТО).

За 17 років існування цієї організації, яка постала в реакції на імперіялістичний похід Совєтського Союзу в напрямку до Атлантику, НАТО пережило багато криз, але такої, як переживає тепер — ще не мало. Ультимативна вимога президента де Голля до 1 квітня 1967 року забрати геть з Франції головну кватиру збройних сил НАТО і коло 40 військових та летунських баз разом з 26.000 американських і британських допоміжних військ — поставила НАТО не тільки перед надзвичайно складною технічною проблемою — як, коли, куди і яким коштом „перенести" всі ті станиці і війська. Ідеться взагалі про дальше існування цієї найбільшої оборонно-політичної організації атлантійського обширу. З днем 1 липня ц. р. Франція відкликає всі свої війська з-під головного командування НАТО. Але водночас де Голль заявив, що Франція не виступає формально з НАТО, як політичної організації і переговорює з Західньою Німеччиною про залишення там 60.000 французького війська. Яка ж його політика?

Коли де Ґолль твердить, що для Західньої Европи вже минулася загроза совєтського імперіялізму і тому НАТО в його первісній концепції інтеґрованої збройної сили 15-ох держав Атлантійського обширу не потрібне, то чи дійсно настала пора розв'язати той союз?! Чи дійсно минулася для Заходу загроза збоку Совєтського Сходу?! Відомо, що Москва за останніх 17 років нічого не прагнула так жагуче, як загину НАТО. Вона ніби твердить, що коли перестане існувати НАТО, то не треба буде й Варшавського пакту, що є військово-політичним бльоком СССР і його европейських сателітів, — але з досвіду минулого ясно, що зліквідування НАТО відкрило б Москві шлях для відновленого походу до Атлантику.

Відрадне явище: всі інші 14 членів НАТО не поділяють думки де Голля, що загроза збоку Москви минулася. Всі вони одностайно рішили зберегти НАТО, хоч і значно послаблене. В цій ситуації найбільшою суходільною армією НАТО в Европі буде армія Західньої Німеччини і стаціоновані на її терені американські війська. І знову ж Франція де Голля, як і Москва, бажають собі того самого: щоб Америка „вийшла" з Европи, щоб Европа сама порядкувала европейські справи. Теоретично це звучить гарно й логічно, але як воно виглядатиме практично з 40 совєтськими дивізіями на терені Східньої Німеччини та з маривом відродження німецького мілітаризму в реакції на „вічний" поділ Німеччини?

І тому такими важливими є теперішні Брюссельські наради. Саме 20-го цього місяця де Голль їде до Москви, і може та його подорож кине дещо світла на дальший хід подій в Европі. Державні мужі, що зібралися в Брюсселі, відразу погодилися відбути в жовтні нову конференцію. Війна у В'єтнамі не всилі затьмарити правди, що центром міжнародного політичного світу є таки Европа.

Боротьба окупанта з національною ідеєю

Спеціяльний кореспондент „Ню Йорк Таймсу", Пітер Грозе, у кореспонденції з Києва, надрукованій в цьому щоденнику у вівторок 31 травня, заявляє, що в усіх неросійських народів в СССР, головно в українців, відчувається сильну національну свідомість. Ця свідомість українців на рідних землях, а разом з тим існування великої й активної української еміґрації ставить українську національну проблему в осередку пропаґандивної війни між Сходом і Заходом.

Згаданий кореспондент покликається на письменника Юрія Смолича, який інформував його про те, що за океаном живе коло трьох мільйонів українців. Смолич говорив, що частина цих українців — це так звані проґресисти, які приязно ставляться до Совєтського Союзу, але решта — націоналісти, які ведуть протисовєтську акцію. Смолич не говорив, що ця протисовєтська акція національно свідомих елементів в Україні і поза Україною — це боротьба українського народу за свою незалежність проти совєтсько-російської окупації.

Кореспондент Грозе згадує про арештування Івана Світличного і Івана Дзюби, яким — згідно з даними, що їх отримав Грозе в Києві, — закинули друкування протисовєтської літератури в українських еміґраційних журналах. Ґрозе поцікавився можливостями контактів українців на рідних землях з українцями закордоном, і йому сказали, що ці контакти можливі завдяки Товариству Культурних зв'язків. Секретар товариства Михайло Левіщенко розповів американському журналістові про завдання цього товариства. Однак, у розмові Левіщенко виявив повну „необізнаність" з ролею репрезентованої ним організації. Він „не міг" подати американському кореспондентові навіть накладу „Вістей з України", що є офіційним органом товариства, він „не знає", який великий його штаб. І не дивно: за цим ніби громадським товариством криється окупант. І не випадково, що публічний виступ „добровільного поворотця" Казимира Джуґала в Києві зорганізувало саме це товариство. Окупантові йшлося про те, щоб зв'язки з націоналістами, нібито замішаними у чужі розвідки, осуджувала не окупаційна влада, але тіло, що повинно справляти враження громадської української організації.

Левіщенко заявляв, що йому невідомо про якусь розвідчу роботу товариства між українцями закордоном. Для розвідки, — говорив він, — є інші організації. Тим дошкульнішою є перфідність совєтського окупанта, який, за вивіскою Товариства культурних зв'язків, веде свою поліційно-розвідчу роботу і втягає в цю роботу по волі чи неволі українських письменників та інших діячів культури. Українській громаді у вільному світі треба протестувати не тільки проти переслідування українських культурних діячів в окупованій Москвою Україні, але й проти використовування окупаційною владою українських діячів для підступної боротьби з українською національною ідеєю.

Панас Феденко

ФАБІЯНСЬКИЙ СОЦІЯЛІЗМ

3-го травня ц. р. в „Свободі" появилась стаття про фабіянський соціялізм. У першій її частині автор дав правильну характеристику ідей фабіянського товариства, що було засноване в 1884 р.

Це була група високо інтеліґентних людей, у величезній більшості вихідців із середньої кляси. Фабіянці відкинули теорію революції і „диктатури пролетаріяту", яку визнавали прихильни- Маркса, вважаючи, що не революцією, а соціяльними реформами можна поліпшити положення робітничих мас. Ідеєю фабіянців були не раптові, насильницькі зміни, а поступові реформи демократичним шляхом, через парлямент.

Свою назву фабіянці взяли з римської історії. В другій Пунійській війні (218-202 перед Христом) проти картаґінського войовника Ганнібала, що прийшов зі своєю армією з Еспанії через Альпи до Італії і розгромив римське військо, сенат Риму доручив команду Фабієві Максимові. Бачивши неспроможність протиставитися Ганнібалові, Фабій узявся до партизанської війни. Малими сутичками він так ослабив картаґінське військо, що Ганнібал мусів тікати з Італії.

Соціялістичне товариство, засноване 1884 р. в Англії, назвало себе фабіянським, щоб показати, що воно хоче наслідувати тактику воєводи Фабія: повільно, потроху перемогти біду й нужду робітничих мас.

Один із перших фабіянців, знаменитий письменник Бернард Шов, писав, що убоге життя робітників викликало в нього глибокий гнів; що коли не запровадити радикальних реформ у суспільстві, то неминуче вибухне кривава революція.

Заслугою пропаґанди фабіянців було те, що заможні люди в Англії зрозуміли потребу суспільних реформ. Мільйони брошур і книжок на різні теми суспільного життя, видані фабіянським товариством, мали величезний вплив на людей з вищих верств. Навіть король Едвард VII (1902-1907) висловився, мовляв, „ми тепер усі соціялісти".

Визначний фабіянець Сідні Вебб дав вираз методам, що їх фабіянці уважали за єдиноправильні в боротьбі за суспільні реформи: демократичне запровадження реформ за згодою більшости народу; реформи мають бути визнані масами народу як моральні; реформи мають бути здійснені поступово; вони мають бути запроваджені мирним, законним шляхом. (Фабіян Есейс, Лондон, 1908 р., стор. 32).

Фабіянське товариство мало ту заслугу, що повело освічені верстви і робітництво на шлях реформ. Фабіянці мали вплив також на соціялістичний рух на европейському континенті. Німецький соціял - демократ Едвард Бернштайн, „ревізіоніст" марксизму, жив деякий час в Англії і перейнявся впливом фабіянських ідей: не революція, а реформи, не диктатура пролетаріяту, а демократія.

Автор згаданої вище статті в „Свободі" пише, що фабіянці маскувалися й маскуються „під різними загальнореспектованими назвами". Це не відповідає правді: вони говорять і пишуть те, що думають, і не ховають своїх соціялістичних переконань. Велика частина теперішнього британського уряду Г. Вільсона — це переконані фабіянці.

Тому треба вважати за безпідставне і несправедливе твердження автора статті, що „фабіянці, хоч і мають відразу до „аґресивної природи комунізму", ніколи не атакують концепту безбожного, безклясового, соціялістичного світу тому, що їх мета та ж сама. Їх часто можна знайти в комуністичному таборі, де вони „використовують комуністів".

Цим автор статті поставив знак рівняння між соціялістами й комуністами. Отже, виходило б, що теперішні соціялістичні уряди в Швеції, Данії, Великобританії чи в інших країнах, де соціялісти є в коаліції з іншими партіями, — це все люди, у яких „мета та ж сама", що і в комуністів.. Всі ці соціялістичні партії та соціялістичні міністри стоять на тих самих позиціях, що й фабіянці: демократичним шляхом здійснені реформи. Це є також програма партій цілого світу, приналежних до Соціялістичного Інтернаціоналу. Вона була затверджена на конґресі Соціялістичного Інтернаціоналу в Франкфурті у 1951 році. Чи автор статті „Фабіянський соціялізм" читав її колинебудь? То фабіянсько-бернштайнівська реформістська, „ревізіоністична" програма, проти якої ведуть люту кампанію комуністичні партії.

Автор виступає проти „безбожного, безклясового соціялістичного світу". Чи знає він, що британська Партія Праці, яка тепер править державою, була створена під впливом Методистської Церкви і що немало духовних осіб належать до цієї партії? Артур Гендерсон, колишній міністер закордонних справ Великобританії і голова Соціялістичного Інтернаціоналу між двома світовими війнами, не раз спізнявся на засідання Екзекутиви Соціялістичного Інтернаціоналу, бо був на Службі Божій. Голова Соціялістичної Партії ЗДА Норман Томас — священик. Організатор — благовісник Української Автокефальної Православної Церкви Володимир Чехівський був активним українським соціял - демократом.

Який логічний зв'язок між „безбожництвом" і безклясовим суспільством — це таємниця автора цитованої статті. Адже є атеїсти в різних партіях, і то їх власна відповідальність за їхній світогляд. Думаю, що навертати їх на віру вогнем і мечем ніхто не збирається.

А щодо безклясового суспільства, то цю ідею ширили різні особи, зокрема знаменитий Томас Мор, автор соціялістичної „Утопії". Т. Мора за вірність до Католицької Церкви покарав смертю 1535 року англійський король Генрі VIII. В 1935 році він був канонізований Римською Церквою, як святий мученик. Отже, Католицька Церква не вважає прихильників безклясового устрою за „безбожних"...

Автор згаданої статті пише: „Мабуть, не оплачується тепер називати себе фабіянцем або взагалі соціялістом..." Недавні вибори в Британії дали більшість у парляменті соціялістам. У Швеції вже більше як 30 років соціялістична партія стоїть при владі. В Італії президентом є Джузеппе Сараґат — соціяліст. Друга числом у парляменті Західньої Німеччини Соціял - Демократична Партія.

Автор пише: „соціялісти всякого ґатунку воліють тепер називати себе лібералами". Недавно відбувся конґрес Соціялістичного Інтернаціоналу в Стокгольмі, де була також делеґація Української Соціялістичної Партії. Ні одна партія з 50 країн не змінила своєї назви на „ліберальну"!

Із згаданої статті можна довідатися, що „події в Родезії дали ще один приклад впливу англійських соціялістів на політику ЗДА. Не встигла ще Британія застосувати проти Родезії свої санкції, як ЗДА вже анулювали всі свої контракти з нею і завернули свої кораблі додому".

Хто хоч трохи ознайомлений з політикою Вашинґтону, той знає, що уряд ЗДА сприяє рівноправності народів Африки з білими, бо політика гноблення чорних може штовхнути їх під впливи Москви і Китаю. Тої думки і уряди Британії — консервативні чи соціялістичні.

Автор статті твердить, що „англійські соціялісти з їх „миротворчою" політикою в Британії в 30-их роках призвели до другої світової війни, в якій загинули сотні тисяч американців. Їх „миротворча" політика веде тепер до третьої світової війни. Як довго американці терпітимуть цей вплив англійських і своїх соціялістів - лібералів на зовнішню політику уряду"?

Усі факти цьому суперечать. Соціялістична Партія в парляменті Британії перед другою світовою війною була проти замирення з Гітлером, що почав свої аґресії. Коли Гітлер у вересні 1939 р. рушив на Схід, то в парляменті встав соціяліст Артур Ґрінвуд, і до нього обернули очі посли. „Говори, Артуре за Британію!" — казали вони. І він сказав, що Британія повинна проголосити війну Німеччині. „Миротворчу" політику супроти Німеччини вів консервативний уряд Невілла Чемберлена та ліберальний уряд Франції на чолі з Далядьє.

Автор статті згадує, що Бернард Шов свого часу висловлювався прихильно про большевицький „експеримент". І не тільки він. Також Сідні Вебб та його жінка Беатріса перед другою світовою війною написали були працю в двох частинах, в якій знаходимо слова хвали для большевицького режиму. Це свідчить тільки про те, що хитра пропаґанда Москви не одного політика одурила своїми „потьомкінськими селами": Едвард Ерріо, голова французького парляменту був у 1933 р. в Україні і не побачив голоду. Не був він „фабіянцем". На принаду комуністичної пропаґанди впіймалися і українці: Михайло Грушевський, Євген Петрушевич, Василь Панейко, Кирило Студинський, Володимир Винниченко та інші. Чи були вони „фабіянцями"?

МЕДИЧНА ОПІКА І МЕДИЧНА ДОПОМОГА

Усі цікавляться законом про медичну опіку, який почне діяти від 1-го липня цього року. Згідно з цим законом коло 19 мільйонів осіб у ЗДА віком понад 65 років зможуть безплатно користати зі шпитального лікування в рамках соціяльного забезпечення, а крім того 17,300,000 осіб у тому самому віці за доплатою трьох долярів місячно одержуватимуть від системи соціяльного забезпечення фонди на оплату лікарських гонорарів. На цю ціль Уряд доплачуватиме кожній особі по три доляри місячно.

За справу медичної опіки точилася завзята боротьба майже 20 років, бо перший проєкт закону в цій справі вніс був ще Уряд президента Трумана.

Але мало - хто знає, що минулого року Конґрес схвалив ще один закон, який, можливо, матиме ще більше значення, як закон про медичну опіку. Цей закон є додатком до закону про соціяльне забезпечення, відомим під назвою „Титул 19", і про нього мало писалося в пресі. Але він зацікавив широкі круги людей, коли окремі стейти почали схвалювати свої закони у зв'язку з додатком „Титул 19".

І так 30-го квітня нюйоркський губернатор Нелсон А. Рокефеллер підписав закон про медичну допомогу, який, забезпечуючи додаткову медичну опіку для 8,000,000 осіб, без огляду на їх вік, уже в першому році діяння може коштувати стейтові коло 500 мільйонів долярів. У той час, як стейтова леґіслятура працювала над цим законопроєктом, люди мало ним інтересувались, але коли губернатор підписав схвалений проєкт, і він став законом, усі ахнули, довідавшися, яких величезних грошей він може коштувати. Звідкіля стейт може дістати такі фонди? Здивовання зросло ще більше, коли люди дізналися, що половину цієї суми має давати федеральний Уряд.

„Титул 19" малощо подібний до закону про медичну опіку, хоч деякі часто змішують ці дві справи. Закон про медичну опіку поширює 30-річну програму соціяльного забезпечення, даючи право особам у віці 65 років користати зі шпитальної опіки, з опіки медичних сестер вдома під час недуги та з різної діяґностичної служби, — і все це безплатно, хоч і при збільшених вкладках до системи соціяльного забезпечення.

Згідно з „Титулом 19" медичну допомогу фінансуватиметься із загальної федеральної скарбниці, яка одержує фонди з різних податків. Це в дійсності є поширена програма допомоги незаможному населенню, яку досі уділювали згідно з законом Керра - Міллса. Медична допомога охопить осіб до 65-го року життя, які не мають фондів на те, щоб лікуватися за власні гроші.

З медичної допомоги користатимуть три групи американців:

— Убогі старі люди, які досі діставали публічну федеральну допомогу, батьки з численними дітьми, сліпці і постійно нездібні до праці.

— Каліки і всі ті особи, які не мають грошей на лікування.

— Діти у віці нижчому за 21 рік, які не мають батьків, або батьки яких неспроможні оплатити їх лікування.

Медичну допомогу приділюватиме Федеральний Уряд тільки тим стейтам, які схвалять закон про такого роду допомогу, при чому Федеральний Уряд даватиме лише 50 відсотків фондів на цю справу, а решту мають покривати стейти.

Сім стейтів уже схвалили цей закон: Каліфорнія, Гаваї, Иллиной, Міннесота, Південна Дакота, Оклагома і Пенсилвенія та коммонвелт Порто Ріко. До кінця року мають його ухвалити ще 20 стейтів.

Висота медичної допомоги залежатиме від того, які суми призначать на неї стейти.

ДУМКА

В палатах мозку
родиться і кличе
Істоту всю
вітати сонце, дні,
Життя, любов
і квіти весняні —
Вогниста думка,
творча, будівнича.

Біжать світи,
мов ріки, ручаї,
Встають у ній,
як живосяйні сили,
Як образи,
захопні чи немилі,
Появлені
у рухові її.

Задивиться в буття
старі твердині,
Шугне в якусь
зористу вишину,
І візій,
врочисту і ясну,
Розписує,
мов фрески у святині.

А іноді у гріх,
у пристрасть кине,
Отруту влиє в душу,
в серце, в кров,
І може біль
і сум гірких розмов
Прийти тоді,
і ближніх смерть, руїни..

Усе мине,
як пахощі трави,
Озветься в нас
разючою луною,
А думка мчить
до брами межової —
Примхливий гід,
невтомний, бойовий.

І десь в путі
скінчиться рух живого..
І думка творча,
кинувши сліди,
Зупиниться,
погасне назавжди,
Як тайни знак,
початку знак самого.

1965

ГНАТ О. ДІБРОВА

Шукають історичної правди

У листопаді 1965 р. при УВАН зорганізовано Комісію для устійнення фактів і дат з історії наших визвольних змагань в рр. 1917-20. Головою Комісії обрано проф. Б. Мартоса, заступником — проф. Я. Зозулю, секретарем — д-ра І. Новосівського.

За цей час Комісія відбула кілька засідань, на яких продискутовано ряд доповідей про окремі події, як, наприклад, бій під Крутами, як також ролю окремих осіб, зокрема проф. М. Грушевського. Старанням проф. Я. Зозулі устійнено автентичний текст Четвертого Універсалу Центральної Ради.

Прилюдне засідання Комісії було присвячене доповіді про перебіг бою під Крутами, як він відбувся в дійсності, а не як передається деякими публіцистами. Доповідав підполк. А. Гончаренко, що в той час був сотником і командував тим героїчним боєм. Його доповідь доповнив сотник І. Гончаренко, що в тому бою командував 2-ою сотнею І-ої Української Юнацької ім. Гетьмана Б. Хмельницького Школи. Д-р С. Ріпецький, що вже з 1930-их рр. студіює проблему Крутянського бою і зібрав великий матеріял, не заперечуючи доповідачам, доповнив їх стислим переглядом існуючої літератури, наводячи приклади поширюваних фантазій.

В заключному слові проф. Б. Мартос зазначив, що тепер можна вважати устійненими такі факти:

1. в бою під Крутами брав участь не ввесь Студентський Курінь, а лише одна його сотня;

2. опріч неї, в тім бою брали участь всі чотири сотні Юнацької Школи;

3. бій тривав не дві годидини, а від 9-ої год. ранку до вечора;

4. наші втрати досягли 300 душ, головно юнаків І-ої Школи;

5. в Студентському Курені було декілька гімназистів старших кляс, але складався він головно з студентів київських високих шкіл;

6. дякуючи цьому боєві наступ совєтських військ затримався на декілька днів, що дало змогу Центральній Раді укласти Берестейський Мир.

Б. М.

ВИСТАВКА МАЛЯРСЬКИХ ТВОРІВ ТРУША

Львів. — У Львівському музеї українського мистецтва відкрито виставку творів маляра Івана Труша, на якій експонується 133 образи з фондів музею і приватних збірок . Серед них — портрети Івана Франка, Лесі Українки, Івана Нечуя-Левицького, пейзажі, види околиць Києва та кримські пейзажі. Є теж чимало образів з життя гуцулів і природи Карпат та образи, намальовані під час подорожі по різних країнах.

Виставку влаштовано в 25-річчя з дня смерти мистця.

ЛУКА ЛУЦІВ

ІВАН ФРАНКО — БОРЕЦЬ ЗА НАЦІОНАЛЬНУ І СОЦІЯЛЬНУ СПРАВЕДЛИВІСТЬ

(8)

Він занадто підкреслює, що „Дідицтвом родинним Івана Франка був духовий аристократизм бабки Людвіки, якої впливам підпадав від наймолодших літ. Якби Іван Франко не мав бабки Людвіки і її доньки Марії, як матері, ледве чи розвилася б у нього в селі Нагуєвичах жажда знання, ніжне відчування правди, добра, краси, ледве чи мастний, як кажуть, Яць Франко післав би його до вищих шкіл, чи став би ідеалістом аж до самопожертви". (ст. 234).

Проти тверджень о. І. Негребецького про рішальний вплив бабці Людвіки на Івана Франка можна б навести факт, що сам Франко ніде про неї не згадує і не присвятив їй жадного твору, як зробив це у відношенні до батька та матері. Загостро оцінив о. Негребецький рідне село поета, пишучи про нього таке:

„Нагуєвичі дають йому в світ печатку сина коваля - хлопа, з розпитого села, що ні про що не хотіло думати ". (ст. 234).

Ми бачили вище, що Франків батько був інтеліґентною і бувалою людиною, яка любила оповідати „притчі" та різні історії. Коли Яків Франко вирішив був віддати „малого Мирона", як звав він свого найстаршого хлопчика, до школи в Ясениці, а пізніше до Дрогобича, то це могло статися під впливом тещі Людвіки Кульчицької та жінки Марії, яка мала в своїй родині „вчених" людей. Але при цьому не можна говорити про „печатку коваля - хлопа", як це робить о. Негребецький. Сам Іван Франко високо цінив свого батька, а також свого вітчима Гриня Гаврилика, який погодився на те, щоб пасерб Іван продовжував вчитися у так званій нормальній школі оо. Василіян в Дрогобичі, а пізніше в гімназії. Іван Франко писав про свого вітчима, що його „дуже поважав", бо він був „натурою наскрізь практичною і реальною". (Там же, ст. 263). Тому не можна так низько ставити нагуєвичівських селян, як це зробив о. Ів. Негребецький.

Ми вже згадували, як мати пильнувала, щоб її Іванцьо „мудро" говорив і не ставив таких питань, з яких сміялася „челядь". Для Франкової матері це була окрема проблема, яка її непокоїла.

Ось так, одного разу під час обіду сказав „малий Мирон":

„Ба, не знати, чому тото Свята Матінка дивиться, дивиться, а капусти не їсть?.. (II, ст. 9). Сміх, регіт, звичайна нагана матері, бідний Мирон заплакав. „Та що ж, коли я не вмію мислити так, як люди! — сказав він, обтираючи сльози". (II, ст. 9).

Але мати любила свого сина. Сам поет написав про це в оповіданні „Під оборогом" таке:

„Миронова мати була ще молода молодиця, здорова й енерґічна. Їй не треба було два рази говорити, особливо коли діло йшло про її любого синка". (II, 265).

Мирон хвалився перед мамою, що це він „не пустив граду на ниви". Мати хоче вибити йому з голови таку думку, та коли це їй не вдається, вона просить його, щоб нікому про це не говорив, навіть батькові.

— Чому?

— Бо би татко дуже гризся.

— Я не хочу, щоби татко гризлися.

Після цього мати довго дивилася на сина. „В її очах мигнула турбота. Вона боялася за здоров'я свого сина. Але разом з тим на дні її душі заклубився якийсь забобонний жах. Ану ж справді у хлопця якась особлива натура? Ану ж він має зв'язок із якимись надприродніми силами? Не раз уже в розмовах з нею він закидав такі слова, що вона не то дивувалася, не то жахалася його. І тепер знов! Невже в його словах не хвороба, не гарячка, а якась правда таємна, вища, недоступна їй?

Вона притисла Мирона до себе, перехрестила його і, цілуючи в розпечене чоло, мовила ще раз:

— Добре, синку, добре! Але пам'ятай, не говори про це нікому.

— Чому, мамо?

— Бо всі будуть із тебе сміятися. І тоді твоя мама буде також плакати.

— Ні, мамо! Не треба, щоби ви плакали. Не буду говорити про це нікому.

(Далі буде)

Лорейн, Огайо

РОКОВИНИ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Заходами Української Школи в Лорейні відбулись тут 20-го березня Святочні Сходини з програмою для вшанування пам'яті Тараса Шевченка. У програму сходин ввійшли такі точки — „Заповіт" Шевченка, який відспівали учні найнижчих кляс, святочна промова, яку виголосив бувший учитель школи О. Лесюк, деклямація Шевченкового вірша „Мені однаково", виконана гарно Марусею Федик і як кінцева точка —. сценічна картина на 3 дії Гр. Квітки, „Сватання на Гончарівці", у виконанні учнів 8-ої і 10-ої кляс Української Школи при Катол. Парафії.

Ціла програма, а особливо остання її точка, зробили на присутніх симпатичне враження. Це ж бо українська молодь ділом засвідчувала пошану Шевченкові, цілі місяці вивчала українську мову, побут, звичаї, традицію, соціяльне положення українського народу, все те, що для Шевченка було таке дороге, в обороні чого він передчасно віддав своє життя. Тому так спонтанно вітали присутні гучними оплесками кожний рух і кожне слово молодих „артистів" на сцені.

Всі сподівання перевершив Ігор Зубаль, який як Стецько, не лише впроваджував всіх в подив своєю свободою рухів, але відповідною модуляцією голосу та стосуванням відповідних рухів вдало відтворював тип придуркуватого парубка та створював такі гумористичні ситуації, що публіка відрухово реагувала гучними оплесками признання та часто не давала йому докінчити думки.

Ірця Ганчарик „по геройськи" зводила бій із мовними трудногцами, але у висліді навіть оце інтенсивне концентрування її уваги на правильному вислові не перешкодило їй правильно відтворити постать Одарки, в ролі якої вона себе віднайшла.

Добре гармонізувала з живою та енергічною вдачею Одарки повільна та оттяжіла постать Івася Черкаса в ролі Прокопа, який до цеї ролі немов народився.

Милою появою на сцені показалась Наталка Івасишин в ролі Уляни. Маючи найкраще з усіх опановану українську мову, вона зуміла хвилинами так вживатися у свою ролю, що здавалося на її личку ось ось виступлять краплини природних сліз. Заля щиро раділа з нею, коли завдяки хитрощам Осипа справу вивирішено в її користь.

Надсподівано добре відограв свою ролю як Осип, Мирон Біляк.

І всі інші, а саме О. Пащин, — в ролі Олексія, М. Лучковський, — в ролі Павла і Роман Любінецький — в ролі Тиміша вив'язалися зі своїх завдань добре.

У гуртових сценах виступали — Л. Болюх, М. Почуч, Л. Химич, З. Шуя і О. Шуя. Вони виконали в 3 дії дуже гарно, кілька національних танків.

Приготовляли програму та випроваджували виставу пані М. Зубаль, учителька школи і С. Зубаль, член Батьківського Комітету. Танки випровадила п. Марія Пащин. Нехай свідомість сповненого громадського обов'язку та подяка від громадян Лорейну буде для них нагородою за їх труди.

І. Микита

Вашингтон, Д. К.

100-ЛІТТЯ МИТРОПОЛИТА АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО

Старанно й солідно підготовлялася українська громада Вашингтону для гідного відзначення 100-ліття з дня народження великого сина українського народу Слуги Божого Митрополита Андрея Шептицького.

Святкування попереджено торжественною Службою Божою, яку відслуживв українській катол. церкві св. Родини у Вашингтоні, о. парох Т. Данусяр в асисті о. проф. д-ра М. Войнара, ЧСВВ і всч. о. Ст. Кіржецького. О. проф. Войнар виголосив проповідь про процес беатифікації і канонізації. Співав гарно мішаний церковний хор під диригентурою проф. М. Кормелюка.

Вечором в шкільній авдиторії „Арчбішоп Керолл Гай Скул" почато святочну академію відспіванням американського гимну у виконанні пані Г. Борса при фортепіяновому супроводі п-ни Л. Дячок. Академію відкрив д-р Т. Залуцький, голова Від. СУК „Провидіння" ім. Митр. А. Шептицького, вітаючи чисельних американських гостей, поміж якими було чимало духовенства.

Мистецьку частину започаткував вдалим першим виступом мішаний церковний хор при парохії святої Родини разом із питомцями української Духовної Семінарії св. Йосафата у Вашингтоні, під батутою проф. М. Кормелюка. Цей хор відспівав: „Страшний Суд" — П. Демуцького та „Молитву" Гулака Артемовського із „Запорожця за Дунаєм". Хор викликав своїм співом зворушення серед присутніх навіть між чужинцями, які не розуміли мови.

Святочне слово виголосив професор Пенсильвенійського університету, д-р Григор Лужницький з Філядельфії. Промовець вказав на особливі залуги Митрополита Андрея, його опіку над українським народом, чим підкреслено соборницьке наставлення великого Митрополита. Д-р Лужницький цитувавмало відомий лист Митрополита до української громади в Петербурзі, де сердечно приймали Митрополита православні українці під час його повороту зі заслання в 1917-му році.

Цікаву промову англійською мовою виголосив впр. о. К. Бердар, ректор Української Духовної Семінарії св. Йосафата у Вашингтоні. Промовець підкреслив зокрема батьківську опіку Митрополита над тою віткою нашого народу, що віхала з рідних земель за море.

В дальшій мистецькій частині воступила п-на Ж. Кравців з Філядельфії, яка блискуче виконала фортепіянове сольо В. Барвінського „Прелюд Фісдур" та Ф. Шуберта „Імпромпту ч. 3, оп. 142".

Учні УМІ у Вашингтоні при музичному акомпаніяменті проф. О. Сушко-Наконечної відспівали: М. Фоменка „Божа Мати" і „Молитва за вітчизну" та І. Недільського „Ми молоді". Молодь „Пласту" мала збірну деклямацію. Дуже вдало з відчуттям інтонації продеклямувала п-на Н. КравцівО. Грицая „Тіням Архипастиря".

Мистецьку програму збагатила солістка Львівської опери ц. Люба НСімців, яка відспівала милозвучним сопраном дві пісні: „Піду від вас" С. Людкевича і „Молитву" з опери „Тоска" Дж Пуччіні. Добра дикція та чиста інтонація полонили присутніх .

Милою несподіванкоюбув вдалий виступ інж. Петра і його дружини Соні Крулів, які при фортепіяновому супроводі проф. О. Сушко-Наконечної виконали Лисенка „Ой по горі ромен цвіте" і О. Нижанківського „Люблю дивитись". Під кінець мистецької частини виступив мішаний хор Об'єднання Українського Вашингтону під дириґентурою п. Ю. Филипова, виконуючи О. Кошиця „Отче наш" Д. Бортнянського „Херувимську пісню" і Лисенка „Боже Великий".

З коротким словом виступив проф. О. Повстенко, який мав щастя зустріти Митрополита Андрея, і на руки ректора української кат. духовної семінарії св. Йосафата передав свою книжку „Св. Софія".

Сценічне оформлення включно з малюванням портрету Митрополита виконав інж. Т. Дячок. Програмою святочної академії проводила панна Н. Ошей. Союз Українців Католиків „Провидіння", 222 Від. ім. Митрополита Андрея Шептицького при співпраці Відділу УККА та всіх активних Організацій і Товариств у Вашингтоні. Йому належиться признання за вдалу імпрезу, в першу чергу невтомному організаторові секретареві дир. Іванові Малиновському.

Дохід з академії в сумі 100 дол. переслано на Український Університет Університет в Римі.

Р. К.

ВИСТУП КАЛИНИ ЧІЧКИ-АНДРІЄНКО НА НІМЕЦЬКОМУ КОНЦЕРТІ

Відома піяністка професорка музики в Музичному Інституті Лисенка, Калина Чічка-Андрієнко, виступила з великим успіхом, як солістка й акомпаніяторка на „Музикальному вечорі" що його влаштував на закінчення сезону німецький „Літерарішер Ферайн"в Ню Йорку. Музичний критик Фред Штерн з великим захопленням писав про майстерність гри пані Калини Чічки-Андрієнко у нюйоркському німецькому щоденнику з 26 травня ц. р. Калина Чічка-Андрієнко вже кількакратно виступала на музичних імпрезах американсько - німецької громади в Ню Йорку, завжди користуючись там великим признанням.

Голова УККА в Нюарку, Н. Дж.

Проф. Я. Добрянський, голова Українського Конгресового Комітету, був запрошений Сітен Гол Університетом в Савт Оренджі, Н. Дж., виголосити доповідь про економіку ЗДА.

Прелеґент начеркнув 5 головних проблем теперішнього економічного життя Америки; брак стабільности й інфляційна небезпека, засоби стабілізації, сільське господарство, американський платничий балянс і становище долярa у світі, та й можливості торгівлі з комуністичним бльоком. Прелеґент кожну ділянку розробив докладно, насвітлюючи її з точок ліберальної і консервативної господарської думки. Найінтересніше розробив він останню тему, тобто можливість торговельного обміну з СССР та його сателітами. Проф. Добрянський виразно заявився проти широкої американсько-совєтської торгівлі, як шкідливої для господарських і політичних інтересів ЗДА.

По доповіді розвинулася дискусія над порушеними питаннями, зокрема заციтовано проф. Добрянського про його становище до лібералами поширюваного погляду, що еволюційною дорогою ЗДА ідуть економічно наліво, а СССР — направо, і що мовляв, оці дві системи, капіталістична і комуністична колись зійдуться десь посередині. Доповідач доказав переконливими аргументами, що такий погляд фальшивий; Ці дві системи такі інші по своїй природі що їхня еволюція такі здійснюється в двох окремих площинах.

По доповіді в університеті, проф. Добрянський разом з деканом вищих студій, Конором, і його жінкою, був гостем місцевого Відділу УККА і Українського Народного Дому в Нюарку. В приміщенні цього дому зібралася група громадян Нюарку й околиці, серед якої були і представники різних суспільних організацій і наших братських союзів, які неформальною зустрічею і скромною гостиною вітали голову УККА в своєму місті.

Проф. Добрянського привітав ред. В. Пасічняк, підкресливши важливість його роботи для ашої громади в ЗДА і заохочував його не зневірюватися трудноцами і часом злобною і необрахованою критикою, але витривати на повіреному йому спільнотою пості для добра справи.. Відспівано гостеві многоліттвіє.

Від місцевого УККА вітав професора мґр Рак, містоголова Відділу, а від Українського Народного Дому — його управитель, сот. Кононів, і господар, п. Корнило.в

М. Ч.

● В Еспанії вперше за останніх 30 років показано совєтський фільм. На промисловій виставці в Барцелоні вперше показано совєтські товари; а ту виставку відвідали теж моряки з польського морсько-вишкільного корабля „Дар Поморжа". У своїм антикомуністичнім підході Еспанія не зберігала навіть найменших зв'язків з СССР і його сателітами; але тепер помалу нав'язуються культурні й торговельні зв'язки. До Москви виїхала в гостину еспанська балетна група.

● Директор Світової Організації Здоров'я у Женеві, автономної агенції Об'єднаних Націй, перестеріг, що „у воріт Европи" знову опинилися епідемія холери. Востаннє вона навістила Італію в 1911 році. Вона надходить з її „матірних країн" — Індонезії й південної Азії. Епідемія холери забрала в одній Індії пів мільйона жертв.

ЗБОРИ СЖУА ВІДБУДУТЬСЯ У ВЕРЕСНІ

Ню Йорк. — В п'ятницю, 3 червня ц.р. відбулось засідання Управи Спілки Українських Журналістів Америки, на якому вирішено, що Загальні збори організації відбудуться 23 або 24 вересня ц.р. Прийнято до відома інформацію новообраного голови Товариства українських журналістів в Канаді ред. В. Софронова-Левицького, що його тамошня Управа рішила підготовити Другий з'їзд українських журналістів Америки і Канади, у другій половині жовтня ц.р. у Торонто. Комісія, обрана Управою СУЖА в особах І. Кедрина, Б. Ржепецького і М. Стахова має підготовити до того часу проєкт „Кодексу чести українського журналіста", який має бути схвалений на Другому з'їзді журналістів, і має передати з'їздові справу висилання звернення до українських журналістів в УССР.

Союзова молодь з Гемпстеду вибирається на прогулянку на Союзівку

Гемпстенд, Н. И. — Відомий союзовий та пластовий діяч Андронік Копистянський, секретар „Запорозької Січі", 327-го Відділу УНСоюзу в Гемпстеді, від ряду років влаштовує щороку цікаві імпрези для союзової молоді, згуртованої у своїм Відділі УНСоюзу. В найближчу неділю 12-го червня під його проводом близько чотири десятки молоді вибирається автобусом на прогулянку на Союзівку. Метою прогулянки є відвідати цей шматток української землі в Америці та скласти поклін і вінки під пам'ятниками Т. Шевченка та гетьмана Івана Мазепи, які прикрашують Союзівку. Діти їдуть зі своїм союзовим прапором, з яким у поході відвідають оба пам'ятники. Приклад нашої гемпстедської союзової молоді і її провідника повинні наслідувати інші союзові Відділи.

Ню Йорк, Н. И.

ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОМУА

Загальні Збори Об'єднання Українських Мистців в Америці відбудуться 11-го червня о год. 11-ій рано.

Теперішня Управа Об'єднання є така: Любомир Кузьма — голова, Михайло Черешньовський — 1-ий містоголова, Антін Малюца — II-ий містоголова, Рожа Шульова — секретар, Богдан Василишин — заст. секр., Іван Паливода — касир, Ірина Нестеревич — заст. скарб., Роман Пачовський, Володимир Ласовський та Микола Неділко — члени Управи; Михайло Осінчук, Михайло Черешньовський та Антін Малюца — Товариський Суд, Петро Андрусів, Іван Жуковський та Степан Рожок — Контрольна Комісія, М. Осінчук, Л. Кузьма, М. Черешньовський, А. Малюца, М. Неділко, В. Ласовський, Р. Шульова — члени й заступники жюрі.

Головна Управа відбула низку засідань, на яких передискутовано проєкти зміни статуту Об'єднання, щоб якнайбільш пристосувати його до теперішніх вимог нашого культурно - мистецького життя. Побажаним було б, щоб на призначені на найближчу суботу Загальні Збори Образотворчих Мистців прийшли всі члени.

Рожа Шульова,
секретар ОМУА

В АМЕРИЦІ І В СВІТІ

АЙЗЕНҐАВЕР ХВАЛИТЬ ТЕПЕРІШНЮ ґенерацію американців. Колишній президент Двайт Д. Айзенґавер, промовляючи на закінченні шкільного року в Стейтовому університеті в Менгеттені, Кензас, назвав теперішню американську ґенерацію найкращою в історії цієї країни, хоч бувають між нею „бітніки". На думку Айзенґавера теперішня молодь є оптимістична і знає свої обов'язки у відношенні до батьківщини. Айзенґавер сказав, що його ґенерація, і дещо молодша від нього, була песимістична і летаргічна. Кензаський університет вшанував колишнього президента і колишнього мешканця стейту Кензас почесним докторатом права.

НА КОНҐРЕСІ МІЖНАРОДНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРАЦІ У ЖЕНЕВІ ОБРАНО на голову конґресу польського космуніста, недавнього віце-міністра праці в уряді Гомулки, Леона Хаіна, 184 голосами проти 183, всупереч заходам американської делеґації. Внаслідку американська делеґація відмовилась від дальшої учасги в тому конґресі, однак — за твердженням преси — керівні чинники у Вашинґтоні переконують президента Американської Федерації Праці — Конґресу Індустріяльних Організацій Джорджа Міні, щоб американці не бойкотували того женевського конґресу, бо воно противилось би офіційній політиці ЗДА — співіснування з комуністичними режимами. Джордж Міні завжди стояв на становищі, що в комуністичних країнах не існує вільної робітничої організації і що там однаково робітники, як працедавці — керовані урядом.

КОМУНО-КИТАЙСЬКА ПРЕСА ТВЕРДИТЬ, що „буржуазні елементи" почали проникати в пейпінґський університет, щоб „відтягти молодшу ґенерацію від пролетаріяту у клясовій боротьбі за соціялістичне суспільство". Коментатори вбачають у тій кампанії виправдування „чистки", що її переводиться проти китайських інтелектуалів та автономного міського правління в Пейпінґу.

У ТУРЕЧЧИНІ КОНСЕРВАТИВНА „ПАРТІЯ СПРАВЕДЛИВОСТИ" ВИГРАЛА у сенатських виборах, здобувши 32 мандати на всіх 52 сенатські місця. Ця партія є тепер при владі, відсунувши Народно-республіканську партію колишнього прем'єра емеритованого генерала Ісмета Іноні, який прийшов був до влади після кривавого військового перевороту 6 років тому проти режиму Аднана Мендереса з Демократичної партії.

НАЙВИЩИЙ СУД ЗДА ВИРІШИВ, що д-р Шепперд незаконно був засуджений в 1954-му році до досмертної в'язниці за вбивство своєї вагітної дружини. Внаслідок цього рішення д-ра Шепперда мають звільнити з тюрми. В 1964-му році його вже були звільнили з тюрми на рішення стейтового суду, і тоді він був одружився з німкою, яка з ним переписувалася, коли він сидів в тюрмі. Пізніше на рішення суду його знов замкнули в тюрмі, з якої він тепер знов вийде. Найвищий Суд ЗДА не вирішив справи, чи Шепперд вбив жінку, чи ні, тільки ствердив, що суд не був законний, бо жюрі було під впливом преси, яка писала в такому дусі, що д-р Шепперд напевно вбив свою дружину, і цим вплинула на рішення жюрі. Здається, що нижчий суд не буде переводити нової розправи, і д-р Шепперд вийде на волю.

МІЖАМЕРИКАНСЬКІ ЗБРОЙНІ СИЛИ МАЮТЬ залишити Домініканську Республіку в найближчому часі, — заявив асистент державного секретаря Лінкольн А. Гордон. Але Гордон не взяв до уваги заяви новообраного домініканського президента Йоакіна Балаґера, який гадає, що 8.000 міжамериканських збройних сил, які є в Домініці, мали б залишитися там так довго, поки не буде вповні роззброєне цивільне населення, і поки не буде розв'язана справа об'єднання домініканських збройних сил і повстанцями. Гордон заявив, що всякі просьби Балаґера в цій справі треба буде взяти до пильної уваги.

Летюча обсерваторія ОГО досліджує вплив Сонця на Землю

Момент випущення в орбіту навколо Землі науково-експериментального сателіта ОГО 3. Був випущений цей сателіт з допомогою ракети Атлас із ракетної бази в Кейп Кеннеді.

Кейп Кеннеді, Флорида. — Випущений науково-дослідний сателіт ОГО 6-го червня в першому своєму дні, це значить 7-го червня кружляв довкола Землі згідно з пляном. ОГО назва походить із початкових букв „Орбайтінґ Геофізикал Обсерваторі". Цей сателіт ОГО має виконати 21 науковий дослід космосі. ОГО важить 1.135 фунтів. Його випущено 6-го червня о год. 10.48 по полудні за допомогою ракети Атляс-Аджена. Він кружляє в орбіті від 170 до 75.763 милі над Землею і потребує аж повних два дні, щоб облетіти Землю. На цьому сателіті є велике число різних інструментів, втому ж три антени. З Землі ствердили, що ОГО кружляє пляново, і є повна надія, що він дослідить силу радіяції, яка виходить із Сонця, і яка мала б бути небезпечна для астронавтів, коли б вони під час своєї подорожі на Місяць діставалися в пояс цієї сильної сонячної радіяції.

Поверхня Місяця, як зорана рілля

Пасадена, Каліфорнія. — Прислані світлини ракетою Сирвеєром 1 показують, що поверхня Місяця подібна до вораної ріллі. На цій поверхні астронавти, коли туди дістануться, будуть робити сліди своїми стопами, але не „втопляться" в куряві, як давніше цього побоювалися, гадаючи, що на Місяці є глибока верства куряви. На поверхні цієї плянети є маленькі камінчики, а декуди більші камені, — твердить д-р Юджін Шумейкер із Астрогеологічного Відділу при Геологічному Науковому Товаристві ЗДА. Деякі камені й камінчики можуть походити з метеоритів, які впали на Місяць і там залишилися. Д-р Шумейкер твердить, що поверхня Місяця в 95-ох відсотках подібна до поверхні на рівнині Юкка в Неваді. Треба пригадати, що Сирвеєр сфотографував і високі гори на Місяці, але їх там мало. На щастя Сирвеєр осів в тому місці на Місяці, де він спокійно може працювати і досі прислав вже кілька тисяч фот, які науковці побільшують та докладно вивчають. Науковці з Землі мусіли на два дні припинити працю Сирвеєра 1, який в середу 8 і в четвер 9-го червня не буде робити світлин, бо тоді на Місяці буде „полудне" і велика горяч, яка могла б пошкодити апарати Сирвеєра. Науковці не мають часу на те, щоб докладно вивчити прислані світлини, бо їх дуже багато, і ніхто не сподівався такої обильности фот.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ

П'ЯТНИЦЯ, 10-го ЧЕРВНЯ 1966 Р.

БРУКЛИН, Н. И. Піврічні збори Т-ва Запор. Січ — 325-ий Відд. о год. 8-ій веч. в УНДомі. На порядку дня: звіт Управи, звіт делеґатів з 26 Конвенції і інші важні справи. Проситься чл. прибути на збори, а довжників вирівняти залеглі вкладки. — В. Клавзник, предс., С. Влагий, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Запор. Січ — 155 Відд. о год. 7-ій веч. в УНДомі при Стейт вул. На порядку нарад: звіти делеґатів з 26 Конвенції та пляни і приготування до 60-літнього ювілею Т-ва і Відділу. — М. Фединишин, секр.

СУБОТА, 11-го ЧЕРВНЯ 1966 Р.

НЮ ЙОРК, Н. И. Місячні збори Б-ва св. Володимира — 130 Відд. о год. 8-ій веч. у приміщенні Укр. Кат. Ветеранів при 33 Іст 7-ма вул. На порядку нарад: звіт делеґатів з 26 Конвенції. — І. Малець, секр.

НЕДІЛЯ, 12-го ЧЕРВНЯ 1966 Р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Збори Т-ва Єдність — 163 Відд. о год. 12-ій дня в Домі Горожан, 847 N. Franklin St. Чл. вкладки повинні бути заплачені до 25-го кожного місяця. — С. Филик, фін. секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні бори Т-ва Любов — 45 Відд. в год. 11:30-1:30 по пол. в домі У. А. Горожан при 847 Франклін вул. На порядку: звіти делеґатів з 26 Конвенції. Проситься вирівняти залеглі вкладки. — Адв. І. М. Дудин, предс., М. Сеник, секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. Місячні збори Б-ва св. ап. Петра і Павла — 102 Відд., зараз по Сп. Службі Божій в церковній залі св. ап. Петра і Павла, 2280 W. 7th. — І. Попович, предс., Г. Голубець, касир, М. Бобечко, секр.

ТАРЗАН, ч. 5633. Просить до обіду!

— Нарешті ми знайшли Тома, — міркував Тарзан. — Але ж не буде добра, якщо — не...

Немов на відповідь на цю проблему надійшов вартовий із рибою на списі: Обід! — насміхався він.

— Дякую вам!